

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-399/20-T

Název	Mateřská škola Hlučín, Severní, příspěvková organizace
Sídlo	Severní 19, 748 01 Hlučín
E-mail	severni@mshlucin.cz
IČ	75027151
Identifikátor	674000200
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kateřina Boková
Zřizovatel	Město Hlučín, Mírové náměstí 23/22, 748 01 Hlučín
Místo inspekční činnosti	Severní 1261/19, 748 01 Hlučín Dr. Ed. Beneše 207/1, 748 01 Hlučín
Termín inspekční činnosti	11. 9. 2020, 14. – 16. 9. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Hlučín, Severní, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Poskytuje vzdělávání v šesti třídách na dvou místech. V mateřské škole Severní 1261/19 jsou čtyři třídy, z toho jedna pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a jedna realizující Montessori pedagogiku. V mateřské škole Dr. Ed. Beneše 207/1 jsou dvě třídy. Obě místa poskytují vzdělávání dětem ve věku od tří do šesti, případně sedmi let. Školní stravování dětí je zajištěno smluvně se školní jídelnou Základní školy Hlučín, Hornická 7, okres Opava. Nejvyšší povolený počet přijatých dětí je stanoven na 148 a v době inspekční činnosti byl zcela naplněn. Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve společných prostorách školy a na internetových stránkách www.skolka.hlucin.com.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka řídí mateřskou školu koncepčně a systematicky s jasně stanovenými prioritami, které směřovaly k postupnému zvyšování kvality prostředí a materiálních podmínek se zaměřením na stav interiéru a vnějšího stavu budov školy. Obě pracoviště školy byla v době přivádění a odvádění dětí zabezpečena vstupem na čipy. K realizaci záměrů zlepšování vybavení tříd i vzdělávacích podmínek významně přispívá uplatňovaný styl řízení, založený na otevřeném přístupu ke všem učitelům a na vzájemné každodenní komunikaci. Své organizační schopnosti ředitelka prokázala při zajišťování činnosti školy a vytváření pozitivního klimatu pro vzdělávání dětí. Povinnou dokumentaci vede ředitelka školy a učitelky přehledně, jednotně a s ohledem na požadavky kvalitního vyhodnocování vzdělávání dětí. Řízením odloučeného pracoviště pověřila zástupkyni, která svým odborným, profesionálním a osobnostním přístupem dovede kvalitně a pružně reagovat na vzniklé situace. S ředitelkou školy je v denním kontaktu, takže propojenost a vzájemná spolupráce obou pracovišť je funkčně zajištěna. Učitelky týmově spolupracují a společně s ostatními zaměstnanci školy zajišťují dětem bezpečné prostředí při všech činnostech. Úrazovost dětí byla meziročně na minimální úrovni. Přímá pedagogická činnost je nastavena účelně tak, aby docházelo k souběžnému působení dvou učitelek ve třídě v rozsahu minimálně dvě hodiny denně, a to zejména při pobytech venku, řízených činnostech a poledním stolováním. Pravidelná hospitační činnost prováděná ředitelkou školy a vzájemné hospitace učitelek poskytují učitelkám v dostatečné míře konkrétní a účinnou zpětnou vazbu o průběhu jejich práce. Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků věnuje škola a pedagogové velkou pozornost. Všechny učitelky se do dalšího vzdělávání aktivně zapojují. Výběr témat vzdělávání je pestrý, zaměřený na oblast respektování osobnosti dítěte, rozvoj předčtenářské gramotnosti, využití moderních metod v předškolním vzdělávání apod. Informace si učitelky předávají osobně na třídách a na pedagogických radách formou prezentace a výměnou získaných materiálů. Velmi pozitivně hodnotily učitelky i ředitelka školy promyšlený systém vzdělávání začínajících učitelek realizovaný Národním pedagogickým institutem, který propojil kompetence začínajících s uvádějícími učitelkami a vedením školy. Výsledky byly patrné v denní praxi a vzájemném respektování všech účastníků vzdělávání. Učitelky v montessori třídě získaly potřebný certifikát a vzdělávání dětí probíhá se zaměřením na samostatnost a podporu všestranného rozvoje dítěte. Učební pomůcky i prostředí je uzpůsobeno mottu „pomoz mi, abych to dokázal sám“. Ředitelka

i učitelky tvoří své profesní portfolio, které je pravidelně aktualizováno a doplňováno nejen dosaženými certifikáty, ale i plánem osobního a profesního rozvoje a jeho vyhodnocením. Takový postup vede pedagogy k průběžnému zamyšlení nad svými profesními potřebami a jejich plněním. Společné prostory školy i samotné třídy jsou vyzdobeny vlastními pracemi dětí a vhodně doplňují aktuální témata vzdělávání. Zákonní zástupci mají přístup ke složkám s pracemi svých dětí, mohou do nich průběžně nahlížet a o výsledcích dětí se u učitelky informovat.

Vybavení všech tříd v obou budovách školy přispívá k samostatnosti dětí a možnosti využívat velké množství didaktických pomůcek ve spontánních činnostech dětí. Tradiční pomůcky jsou doplněny přírodninami a předměty denní potřeby vhodnými pro objevování a pokusy. Školní zahrady přiléhají těsně k budovám, jsou dostatečně prostorné a pro pobyt dětí bezpečné. Jejich vybavení vhodně podporuje přirozený rozvoj pohybových dovedností dětí a spontánní hry. Záhonky pro pěstitelské práce prohlubují zájem dětí o praktické činnosti a rozvíjejí, mimo jiné i jejich znalosti v oblasti zdravého životního stylu.

Stravování dětí probíhá ve třídách. Děti mají po celou dobu pobytu v mateřské škole k dispozici nápoje, ale učitelky je nevyzývají k jejich průběžné konzumaci.

Zřizovatel poskytuje škole dostatek prostředků na provoz i na další potřeby školy a podílí se tak na zkvalitňování prostorového a materiálního zázemí pro vzdělávání dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Učitelky realizovaly činnosti dle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Celý rok si chceme hrát, nové věci poznávat“. Všechny činnosti byly prováděny se záměrem propojení získaných poznatků s běžným denním životem a upevňování návyků důležitých pro rozvoj osobnosti dítěte. Učitelky přistupovaly k dětem empaticky, vstřícně a nenásilně korigovaly jejich chování a jednání. Dovedly citlivě reagovat na individuální potřeby dětí. Vhodně uplatňovaly opatření pro nově nastupující a tříleté děti, které procházely adaptačním procesem. Všechny děti se zapojovaly do činností, reagovaly na pokyny učitelky, dovedly vyjádřit své požadavky. Pozitivně se projevily výsledky vzdělávání učitelky v oblasti spolupráce s rodinou, respektování dítěte a jeho potřeb.

V průběhu dne byly u dětí důsledně upevňovány správné zdvořilostní i hygienické návyky a nenásilně posilován správný způsob chování. Stolování probíhá s důrazem na samostatnost dětí. Třídy jsou vybaveny dětskou kuchyňskou linkou, která umožňuje upevňování návyků spojených s běžným denním životem. Děti mohou ovlivnit velikost své porce, mají možnost výběru nápoje a samostatně uklízejí použité nádoby.

Na obou pracovištích probíhaly spontánní činnosti v průběhu dne podle aktuálních situací. Dětem byly nabízeny konstruktivní, výtvarné, pracovní a didaktické hry. Učitelky využívaly prostor pro individuální práci s dětmi a obohacování již rozvinutých her. Významným prvkem byly rozhovory s dětmi a podpora jejich zájmů. Časový prostor pro spontánní činnosti byl poměrně dlouhý a neumožňoval učitelkám realizovat řízené činnosti v dostatečné míře. Vzhledem k začátku školního roku se učitelkám nedařilo realizovat řízené činnosti diferencovaně a poněkud nevhodně volily frontální organizační formy. Většinou nebyly zohledňovány vzdělávací potřeby předškoláků a vzdělávací nabídka cílila na děti mladší, a to i přes to, že ve třídě byly přítomny dvě učitelky. Úklid pomůcek a hraček probíhal postupně a systematicky, u dětí byla posilována zodpovědnost za přehlednost a pořádek ve třídě. Škola upřednostňuje rozdělení pomůcek a hraček do center aktivit a velmi důsledně označuje piktogramy správná místa pro určité pomůcky. Tento způsob zajišťuje

dětem snadnou orientaci v prostoru třídy a uklizené estetické prostředí. Zdravotně preventivní pohybové aktivity zařazovaly učitelky v dopoledním bloku bez rozlišení schopností a dovedností dětí. Důraz byl kladen na přirozená cvičení a klenbu nožní. Pro mladší děti bylo vhodně propojeno cvičení s hudbou, písni nebo říkadlem, což motivovalo jejich zapojení do činností. Přirozené pohybové schopnosti a celková zdatnost dětí byla rozvíjena při pobytech venku. Vhodně uzpůsobené školní zahrady s různými typy mobiliáře umožňují bezpečný a přirozený pohyb dětí.

Všechny učitelky jsou dětem řečovým vzorem, dovedou pracovat s hlasem a průběžně zařazují do aktivit gymnastiku mluvidel. Děti projevovaly dobré znalosti z oblasti přírody i života ve svém okolí, dovedly s učitelkami komunikovat, plnit zadání a reagovat na aktuální dění ve třídě. K aktivizaci dětí významně přispívala úvodní motivace, která však nebyla využívána průběžně k podpoře pozornosti a aktivity dětí a také scházela při závěrečném hodnocení. Kombinace méně promyšlené motivace a frontálního vedení vyústila v nižší pozornost dětí. Řízené činnosti byly kombinované nabídkou aktivit z různých oblastí a propojeny tématem integrovaného bloku. Učitelky využívaly práce ve skupinách, aby podpořily schopnost dětí vzájemně se domluvit a pomáhat si. Pravidelně bylo zařazováno hodnocení a sebehodnocení, které poskytovalo dětem a učitelce zpětnou vazbu o ukončené aktivitě. Vzdělávací nabídce zatím schází činnosti polytechnického charakteru a aktivity s elektronickými hračkami, které by umožnily dětem rozšíření znalostí, schopností a dovedností i v těchto oblastech.

Vzdělávání v logopedické třídě zajišťují učitelky kvalifikované v oboru speciální pedagogika. Každý den probíhá pod jejich vedením individuální logopedická intervence, která vychází nejen z doporučení speciálně-pedagogického centra a klinického logopeda, ale především z podrobných diagnostických záznamů o dětech. Učitelky během řízených činností zařazovaly orofaciální a dechová cvičení, která vhodně podporují úpravu řečových vad dětí.

Škola se cíleně zaměřuje na nácvik správného držení kreslicího materiálu a rozvoj grafomotorických schopností. V některých třídách mají děti možnost uvolňování ramenního kloubu využitím papírů velkého formátu a postupně dle individuálních pokroků učitelky formát zmenšují. Tímto metodickým postupem upevňují u dětí správné návyky a přípravu na psaní.

V montessori třídě probíhají aktivity podle výběru dětí, učitelky vhodně doplňují koutky pomůckami vybranými podle témat. Důraz je kladen na samostatnost, podporu aktivity dítěte, povzbuzování a jeho pozitivní hodnocení.

Z předložené dokumentace a rozhovorů s pedagogy vyplývá, že pro děti nejstarší věkové kategorie připravují učitelky širší vzdělávací nabídku, která však byla, vzhledem k adaptaci dětí v úvodu nového školního roku, uplatňována pouze sporadicky. V průběhu školního roku spolupracují obě pracoviště školy s nejbližšími základními školami. Učitelky primárního vzdělávání poskytují zákonným zástupcům dětí před nástupem do školy konzultaci v mateřské škole, děti chodí do základní školy s cílem seznámit se s prostředím.

Stanovená organizace zajišťovala požadovanou provázanost spontánních a řízených činností. Nároky kladené na děti byly většinou jednotné, snaha rozvíjet kritické myšlení se na začátku školního roku objevovala jen v některých třídách.

Sebeobsluha dětí při oblékání a hygieně byla učitelkami podporována a děti byly vedeny všemi zaměstnanci školy k maximální samostatnosti. Dopolední program probíhá v souladu se školním vzdělávacím programem. Děti nejsou nuceny ke spánku, při relaxaci jim učitelky předčítají z dětské literatury a děti mají možnost individuální práce s knihami.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Uplatňovaný pedagogický styl, zvolené přístupy a metody práce umožňovaly v dostatečné míře plnit současné požadavky na předškolní vzdělávání. Informace o dětech zákonným zástupcům podávají učitelky při každodenním setkávání, na třídních schůzkách a neformálních setkáních pořádaných školou (besídky, loučení s předškoláky apod.). Pedagogická rada nastavila evaluační systém tak, aby jeho významným prvkem bylo stanovení východiska pro další vzdělávací práci. Portfolia dětí jsou vytvářena bez delšího časového vymezení a dokládají pouze jeden školní rok, tedy neposkytují učitelkám komplexní informace o vývoji dětí.

Vzdělávací výsledky odpovídaly požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Děti se projevovaly přirozeným způsobem, většina dodržovala pravidla soužití. Ve všech třídách uměly děti zacházet s předměty denní potřeby, s různými materiály, drobnými nástroji, výtvarnými a pracovními pomůckami. Uplatňovaly svou fantazii ve výtvarných a pracovních činnostech, což škola dokládá i úspěchy v soutěžích a přehlídkách. V loňském školním roce získala škola první místo v pěvecké soutěži „Hlučínský slaviček“, každoročně se zapojuje do sportovních her mateřských škol regionu Hlučínska podporujících u dětí radost z pohybu.

Závěry

Vývoj školy

- mateřská škola zvýšila bezpečnost dětí i zaměstnanců školy tím, že zabezpečila budovy proti vniknutí cizích a neoprávněných osob (vstupy do školy jsou umožněny pouze s využitím čipů)
- pedagogický sbor byl doplněn o speciální pedagogy, kteří v nově vzniklé logopedické třídě poskytují odbornou podporu dětem s vadami řeči
- byla zřízena třída s alternativním vzdělávacím programem Montessori pedagogiky
- škola se ve své činnosti řídila doporučením z minulé inspekční činnosti realizované ve školním roce 2013/2014; všichni pedagogové se vzdělávají v oblasti předškolní pedagogiky i legislativy a uplatňují zkušenosti získané vzájemnými hospitacemi v denní praxi

Silné stránky

- vybavení tříd velkým množstvím různorodých hraček, didaktických i učebních pomůcek, tělovýchovným náčiním i výtvarným a pracovním materiálem rozvíjí poznávací procesy, intelekt, tělesnou zdatnost i fantazii dětí
- poznatky získané dalším vzděláváním pedagogických pracovníků v oblasti respektování osobnosti dítěte se pozitivně odrážejí v přístupu pedagogů k dětem, klidné atmosféře při vzdělávání a adaptaci nově nastupujících dětí

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- celodenní vzdělávací nabídka není systematicky diferencována podle vzdělávacích potřeb a potenciálu dětí jednotlivých věkových kategorií
- pedagogická diagnostika neposkytuje cílená východiska pro další individualizované vzdělávání dítěte

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- realizovat denní činnosti diferencovaně podle schopností a věku dětí, využívat pestré formy vzdělávání
- zařazovat vhodnou motivaci dětí v úvodu, průběhu i závěru aktivit ke vzbuzení a podpoře pozornosti dětí
- doplnit diagnostiku dětí o krátkodobé vzdělávací úkoly reagující na aktuální vývoj dítěte
- doplňovat učební pomůcky o elektronické a polytechnické hračky rozvíjející děti v oblasti digitálních gramotností a manuální zručnosti

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Celý rok si chceme hrát, nové věci poznávat“, č. j. MŠS230/2020, platný od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2021
2. Vlastní hodnocení školy za období 2019-20, č. j. MŠS227/2020 projednáno na pedagogické radě dne 26. 8. 2020
3. Usnesení Rady města Hlučína ze dne 8. 2. 2010 o povolení výjimky do počtu 4 dětí z nejvyššího počtu dětí ve třídě
4. Usnesení Rady města Hlučína ze dne 15. 6. 2020 o potvrzení ředitelky mateřské školy ve funkci od 1. 8. 2020 na dobu určitou 6 let
5. Třídní knihy vedené ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021 (vzorek)
6. Evidence docházky dětí ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021 (vzorek)
7. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021 (vzorek)
8. Školní řád mateřské školy účinný od 1. 9. 2020, č. j. MŠS231/2020
9. Kurikulum školy MŠ Hlučín, Severní, příspěvková organizace, č. j. MŠS220/2020, platné od 1. 9. 2020 – 31. 8. 2021
10. Třídní vzdělávací programy ve školním roce 2020/2021
11. Matrika mateřské školy: žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, přílohy k žádosti a dohody o dělce docházky dítěte do mateřské školy, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, evidenční list dítěte v mateřské škole, kritéria k přijímání dětí do mateřské školy (vybraný vzorek)
12. Diagnostické záznamy o dětech a portfolia dětí vedená ve školním roce 2020/2021 (vzorek)
13. Záznamy z pedagogických rad za školní rok 2019/2020 a 2020/2021
14. Záznamy z provozních porad konaných ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021

15. Záznamy z třídních schůzek za školní rok 2019/2020 a 2020/2021 (pracoviště Mateřská škola Severní 1261/19)
16. Záznamy o kontrolní činnosti, hospitační záznamy za školní rok 2019/2020
17. Personální dokumentace pedagogů mateřské školy – doklady o dosaženém vzdělání (vybraný vzorek)
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2019/2020 a certifikáty o absolvovaných školeních
19. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí vedená ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021
20. Dokumentace školy ke školnímu stravování dětí vedená ve školním roce 2019/2020 a 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Alena Žáková v. r.

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Bc. Martina Slischková v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

V Ostravě 7. října 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Kateřina Boková, ředitelka školy

Mgr. Kateřina Boková v. r.

V Hlučíně dne 12. října 2020